

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Informationsutbyte vid samverkan mot terrorism (SOU 2018:65)

(Ert dnr Ju2018/04064/L4)

Migrationsverkets uppdrag inom området

Migrationsverket har enligt förordning (2007:996) med instruktion för Migrationsverket ett särskilt uppdrag i att bistå Säkerhetspolisen i dess verksamhet för att förebygga och avslöja brott mot rikets säkerhet och i frågor som rör terrorism. Inom ramen för detta uppdrag har myndigheterna ett särskilt fördjupat samarbete och samverkan som bland annat fokuserar på att effektivisera och förbättra informationsutbytet mellan myndigheterna och förmågan att upptäcka säkerhetshot inom samtliga migrationsprocesser. Det finns bland annat ett lagstadgat remissförfarande mellan Migrationsverket och Säkerhetspolisen. Inom ramen för beskrivna samverkan förs i flera olika sammanhang en kontinuerlig dialog mellan myndigheterna och även med Justitiedepartementet om hur man kan förbättra och effektivisera informationsutbytet i arbetet mot terrorism.

Reflektioner angående betänkandet

Trots den generella benämningen på utredningen och betänkandet förefaller dess uppdrag, såväl i kommittédirektivet som i utredningens egen tolkning av omfattningen, vara snävt. Betänkandets två första delfrågor tar främst sikte på det brottsförebyggande arbetet som sker på rent lokal nivå, främst mellan polisen och Säkerhetspolisen samt lokala aktörer såsom socialtjänst och skola. Även den tredje delfrågan fokuserar strikt på arbetet på lokal, kommunal nivå. (Den fjärde delfrågan ligger vid sidan av de övriga).

Utifrån dessa avgränsningar och fokus har Migrationsverket för egen del inga egentliga synpunkter på hur informationsutbytet i brottsförebyggande syfte kan och bör förbättras på lokal nivå mellan till exempel socialtjänst och polis.

Av utredningens slutsatser synes emellertid framgå att den har haft problem med sitt uppdrag på grund av de stora svårigheter som finns i kommunerna där det grundläggande arbetet ska utföras. Även mot denna bakgrund är det svårt att lämna synpunkter i sak. Att det föreslås vissa ökade möjligheter till informationsutbyte framstår som positivt. Utifrån det som beskrivs som en situation av allmän osäkerhet som råder i kommunerna och att det arbete som hittills bedrivits har så stora brister, förefaller dock de föreslagna förändringarna som otillräckliga.

Mer om Migrationsverkets arbete och behov på området

Det bör nämnas att Migrationsverket har inlett ett arbete som fokuserar på myndighetens förmåga inom det brottsförebyggande området och risker för radikaliserings, bland annat genom dialog med exempelvis BRÅ och myndighetens Center mot våldsbejakande extremism. Det är dock för tidigt för att dra några slutsatser från det arbetet inom ramen för aktuella frågor angående eventuella behov av förtydligad sekretesslagstiftning.

Från Migrationsverkets synvinkel skulle det kunna förekomma ett behov av utbyte av information om sökande som har ett kommunalt boende. Behovet kan uppstå mellan Migrationsverkets mottagningsenheter, socialtjänst eller Säkerhetspolisen på lokal/regional nivå.

Migrationsverket samverkar primärt med Säkerhetspolisen inom ramen för uppdraget att bistå i arbetet mot terrorism. Generellt föreligger det inga egentliga sekretesshinder vid utbyte av information som verket innehar. Genom den ovan nämnda förordningen finns det ett särskilt uppdrag. Vidare har Säkerhetspolisen lagstadgad direktåtkomst genom bestämmelser i utlänningsdatalagen och Migrationsverket en uppgiftsskyldighet (efter begäran från Säkerhetspolisen eller Polismyndigheten) enligt samma lag. De sekretessbrytande bestämmelser som anges i utredningen (10 kap. 2, 27-28 §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)) är således oftast tillämpliga såvitt avser informationsutbytet mellan Migrationsverket och Säkerhetspolisen. Likväl är resonemangen i utredningen kring en allmän sekretessbrytande bestämmelse (6.5.1 ff) intressanta avseende i vart fall Säkerhetspolisens och Migrationsverkets informationsutbyte i arbetet mot terrorism och andra säkerhetshot. Det kan således finnas anledning att återkomma till denna fråga och andra möjligheter till förbättrat informationsutbyte mellan dessa myndigheter längre fram.

Detta yttrande har beslutats av undertecknad ställföreträdande generaldirektör efter föredragning av verksjuristen Mariette Skagerö. I den slutliga handläggningen har rättschefen Fredrik Beijer och enhetschefen Åsa Nyblom Lööv deltagit.

Inga Thoresson Hallgren